

II. IGEHIRDETÉSEK

A MEGTISZTULÁS ÚTJA (MT 15,1–20)

Elhangzott 2016. február 28-án
a Debrecen–szabadságtelepi református gyülekezetben

Előíma:

Hálaadással magasztalunk Téged Urunk, Istenünk. És megköszönjük Neked, hogy ezen a mai vasárnapon is imádságra, éneklésre, könyörgésre nyithatjuk az ajkunkat. Szavakat gyűjthetünk össze, és odavihetjük Eléd, amelyekbe belefoglaljuk kéréseinket, panaszainkat, kétségeinket, örömeinket. Szavakat, amelyeket Te megérintesz, hiszen Te tanítottál rá bennünket. Köszönjük, hogy Te most is úgy jössz közénk, hogy meg akarod keresni, és meg akarod kérdezni: Hogy vagy? Mit érzel? Mit kérdeznél tőlem? Mi fáj? Hiszen nem tudjuk magunk mögött hagyni semminket, amikor ide jövünk Hozzád. Hiába öltünk magunkra tiszta ünnepi ruhát. Hiába készítjük el magunkat. Belül ott vannak mindazok, amiket talán elrejtteni szeretnénk. Előled, egymás előtt, magunk előtt is. Lenyomva, letolva a tudatunk alá. És újra, és újra érezzük, hogy amikor feltör ellenőrizetlenül, milyen károkat, milyen bajokat, milyen bántásokat okozunk magunknak, és egymásnak.

Köszönjük, hogy így hordoztál bennünket az elmúlt héten is. Így tápláltál bennünket a Te igéddel. Így hoztál ki mélységből, nyomorúságból, gyászból, vigasztalanságból, kilátástalanságból. És adod nekünk a legfőbb jót, a mi Urunkat, Jézus Krisztust, az ő megtisztító, felemelő, megszentelő örömhírét. Erre várunk, erre vágyunk. És hisszük, hogy nem tagadod meg tőlünk, ha tiszta szívvel, igaz hittel kérjük. Így kérünk: Légy velünk, áldj meg bennünket, a mi Urunkért, Krisztus Jézusért!

Amen.

Alapige:

„Akkor farizeusok és írástudók mentek Jeruzsálemből Jézushoz, és ezt mondták: Miért szegik meg tanítványaid az ősök hagyományát? Amikor ugyanis étkeznek, nem mossák meg a kezüket. Ő így válaszolt nekik: Ti pedig miért szegitek meg a ti hagyományotokért az Isten parancsolatát? Mert Isten ezt mondta:

Tiszteld apádat és anyádat, és aki gyalázza apját vagy anyját, halállal bünhődjék. Ti pedig így tanítotok: Ha valaki ezt mondja apjának vagy anyjának: Áldozati ajándék az, amivel megsegíthetnélek, azt, ebben az esetben nem köti a parancsolat, hogy tisztelje apját és anyját. Így tettétek érvénytelenné Isten igéjét, a ti hagyományotokért. Képmutatók, találóan prófétált rólatok Ézsaiás: »Ez a nép csak ajkával tisztel engem, a szíve azonban távol van tőlem.« De hiába tisztelnek engem, ha olyan tanításokat tanítanak, amelyek emberek parancsolatai.

Ekkor odahívta a sokaságot, és így szólt hozzájuk: Halljátok, és értsétek meg! Nem az teszi tisztátalanná az embert, ami bemegy a száján, hanem, ami kijön a száján, az teszi tisztátalanná az embert. Tanítványai ekkor hozzá lépve megkérdezték tőle: Tudod-e, hogy a farizeusok megbotránkoztak, amikor meghallották ezt a beszédet? Ő pedig így válaszolt: Minden palántát, amelyet nem az én mennyei Atyám ültetett, ki fognak gyomlálni. Hagyjátok őket, világtalanok vak vezetői! Ha pedig vak vezet világtalant, mind a ketten gödörbe esnek. Péter ekkor ezt kérte: Magyarázd meg nekünk az előbbi példázatot. Ő pedig így szólt: Még ti is értetlenek vagytok? Nem gondoltok arra, hogy minden, ami bemegy a szájra, a gyomorba jut, és az árnyékszékbe kerül? Ami azonban kijön a szájból, az a szívből származik, és az teszi tisztátalanná az embert. Mert a szívből származnak a gonosz gondolatok, gyilkosságok, házasságtörések, paráznaságok, lopások, hamis tanúskodások és az istenkáromlások. Ezek teszik tisztátalanná az embert. De az, hogy mosdatlan kézzel eszik, nem teszi tisztátalanná az embert.” (Mt 15,1–20)

Szeretett Testvérek!

Balmazújváros híres szülötte, Veres Péter mondta egyszer a Bibliával kapcsolatban, hogy: „A Biblia egy olyan erdő, amelyből mindenki olyan fát vág magának, amelyik neki tetszik.” És ezzel arra utalt, hogy amikor az ember a maga szája íze szerint akarja olvasni és hallani az Igét, a Szentírást, akkor mindig talál benne olyat, amire azt mondja, hogy: „Ez igen! Ez jó! Ezt elfogadom!” De itt is érvényes, hogy ilyenkor az ember a fától nem látja az egész erdőt. Így járunk mindig, amikor a Szentírásból kiragadunk egy-egy mondatot vagy félmondatot, és nem akarjuk látni azt a környezetet, amelyekben elhelyezte egykor az evangélista.

Tudjuk, hogy Máté evangélistának nem erdész volt a foglalkozása, de én azt gondolom, hogy ha mégis az lett volna, nagyon jó erdész lett volna belőle.

Mert tudta azt, hogy az evangélium hatalmas nagy erdejében középre, a középpontba nem állítható más, nem ültethető más, mint a keresztfa. Mert ha a keresztfát kivesszük ebből az erdőből, lehetnek bármilyen szépek a többiek, nincs igazán értelmük.

De érdemes megnézni, hogy milyen fákat ültetett még ebbe az erdőbe? S lássuk, hogy milyen fákat ültetett ebbe az erdőbe ide, e köré a jézusi mondat köré, hogy: „*Nem az teszi tisztátalanná az embert, ami bemegey a száján, hanem ami kijön.*” Mert a szívből származnak a tisztátalanságot okozó gondolatok és cselekedetek.

Először is azt látjuk, hogy ebben a környezetben, ebben az erdőben ott van a Názáreti Jézus, aki Keresztelő János halála után elkezd hirdetni az evangéliumot, és a sokaság megy ki hozzá, ugyanúgy, mint Jánoshoz a pusztába. És amikor ott van vele az a több ezer ember, akkor az egyik alkalommal megszorítja a kenyeret, és ott a pusztában jóllakatja az éhezőket. Aztán továbbmegy, és hozzá viszik a beteget, a csonka-bonkákát, a nyomorultakat, a kitaszítottakat, a tisztátalánokat, és Jézus hozzájuk ér és meggyógyítja őket. Aztán továbbmegy, és megmutatja a tanítványainak a hatalmát: jár a tengeren. És aki a tengeren jár, az a Szentírás nyelvén *úr a halál felett*. És felfigyelnek rá a hatalmasok Jeruzsálemben. Heródes meghallja, hogy valami megint történik odakint a pusztában, ahol azt hitte, hogy egyszer már rendet tett, csend lesz és nyugalom, mert ezt a nyugtalanító, aszkéta embert, Keresztelő Jánost kivégeztette. „*Eltettük az útból.*” Erre most azt hallja, hogy megint mennek ki az emberek oda a pusztaságba, e köré a Názáreti Jézus köré gyűlnek – és nyugtalan éjszakái lesznek. És aztán így érkezünk el ehhez a fához. Azt mondja Máté evangélista: „*Akkor farizeusok és írástudók mentek Jeruzsálemből Jézushoz.*”

Nem mindegy, hogy honnan megy ez a küldöttség, ez a vizsgálóbizottság, hogy honnan mondanak valamit. Gondoljunk csak arra, így van ez mind a mai napig. Kit érdekelne az a mai Magyarországon, hogy mit mondanak Izland fővárosában arról, hogy milyenek ezek a magyarok? Arra már mindenki felkapja a fejét – aztán vagy tapsikol örömeiben, vagy azt mondja, hogy ez már szégyenteljes dolog –, ha valamit szólnak Brüsszelből, Uram bocsá Washingtonból, Moszkvából. Hát nem mindegy, hogy honnan szólnak, honnan mondják. Jeruzsálemből mennek Jézushoz! Azt lehetne mondani – ha senki nem érti félre –, hogy a „*jeruzsálemi vallásügyi ÁNTSZ*” képviselői mennek ki hozzá, hogy: „*Itt valami nincsen rendben!*” Őket is elkezd nyugtalanítani valami. Kimennek ők, a nagyhatalmú, mindent az irányításuk alatt

tartó emberek, odamennek Jézushoz, és mint nagyon sok esetben, az első mondatukkal elárulják, hogy – bocsánat a kifejezésért – sunyik.

Mert azt mondják Jézusnak: *„Hát, nekünk nem Veled van bajunk. De hát ezek a tanítványaid.”* Olyan ez, mint – ha jól emlékszem a közmondásra – az ember a lányának szól, de a menyének címzi a mondatot, ugye, hogy értsen belőle az is: *„Mi az, hogy a Te tanítványaid mosdatlan kézzel esznek? Nem tartják meg a szent tisztasági előírásokat, amelyeket nagyon pontosan, nagyon határozottan előírtak a mózesi törvények, hogy hogyan kell szent tisztálkodással odalépni az Úristen közelébe. A Te tanítványaid mosdatlan kézzel esznek.”*

Jézus pedig nem kezdi el védeni a tanítványait. Nem mondja, hogy: *„Ó, hát, még nem szoktak hozzá, meg majd beletanulnak”* – hanem nagyon keményen és nagyon határozottan azt mondja a magasságos jeruzsálemi vizsgálóbizottságnak, hogy: *„Tudjátok mit? Sepregessetek a saját házatok táján! Ti akarjátok számon kérni ezeket az embereket? Hogy ők nem tartják meg az előírásokat? Hát, Ti mit csináltok? A legszentebb parancsolatok egyikét helyeztétok hatályon kívül – nagyon ügyesen megtaláltátok rá a paragrafust, meg tudtátok hozni azt a rendeletet, azt a törvényt, amelyikkel azt ki lehet játszani! Mert hogyha valaki azt mondja, hogy „Az, amivel a szüleimet el kellene tartanom, meg kellene segítenem, áldozatra szánt ajándék, nem nyúlhatok hozzá!”, akkor azt mondjátok: „Ja, az más. Rendben van. Mert az végül a mi kasszánkba fog befolyjni.”* Olyanok vagytok, mint akikről Ézsaiás prófétált: *Hogy „ez a nép csak az ajkával tisztel engem, de a szíve, az érintetlen maradt. Az távol maradt Tőlem.”* (vö. Ézs 29,13) És itt érkezünk el ehhez a mondathoz, amikor Jézus odahívja a sokaságot, és azt mondja nekik, hogy: *„Halljátok meg, és értsétek meg! Jusson be a fületekbe! Jusson be a szívetekbe! Nem az teszi tisztátalanná az embert, ami a száján bemegy, hanem, ami onnan kijön.”*

Térjünk most vissza egy kicsit ehhez az erdőhöz. Persze, hogy tisztátalan volt az a kéz, amelyik a kezébe vette az eledelt, amit Jézus adott neki. De azt mondja Jézus: *„Én nem félek. Én nem félek az én eledelemet, én nem félek önmagamat tisztátalan kézbe adni.”*

Amikor odaviszik hozzá a betegeket, az érinthetetleneket, azt mondja: *„Én nem félek őket megérinteni, mert én azért jöttem, hogy meggyógyuljanak. Én azért jöttem, hogy jóllakjanak. Én nem félek, mert én nem azt látom bennük, nem azt látom bennetek, hogy tisztátalanok vagytok. Én ezt tudom. Én ezért jöttem! Ezért jöttem, mert Ti végre feladtátok már azt a hiábavaló kísérletezést, hogy mint bűnös emberek magatokat mossátok ki az Isten előtt, a magatok bizonyítványát magyarázzátok meg az Istennek. Ti erre képtelenek vagytok! Ezek – a nagytekintetű jeruzsálemi bizottság – ezek még azt hiszik, hogy ők majd megmagyarázzák, hogy ők minden szabályt megtartottak. Hogy*

ők mindenre gondosan ügyeltek. És közben a szívük nagyon-nagyon messzi van. Nagyon-nagyon messzi van. Nem az teszi tisztátalanná az embert, ami a száján bemegy, hanem az, ami azon kijön.”

Ott vannak a tiszta kezek őrzői, akiknek maguk felé hajlik a keze. És ott van Jézus velük szemben, aki azt mondja: „Én odaadom magamat a tisztátalan kezekbe. Én vagyok az életnek kenyere. Ti éhesek vagytok, hát éljetelek belőlem! Éljetelek velem! Ha tudjátok, ha elfogadjátok azt, hogy magatoktól nem megy, magatoktól nem sikerült, akkor itt vagyok én! Mert épp ezért jöttem! És csak így, ezen a módon tudtok megszabadulni a kisebbségi érzéstől. Csak így tudjátok magatokat megszabadítani attól, hogy ne akarjátok újra és újra azt bizonyítani, hogy mennyire tiszták, mennyire tökéletesek, mennyire mindentudók és mennyire mindenhatók vagyunk mi. Mert lehet, hogy az ember azoknak az oldalára akar állni, akik azt mondják: Mi nem mocskoljuk be a kezünket! Mi tiszták akarunk maradni!”

Jézus azt mondja: „Odaadom a tisztátalan kézbe a kenyeret. Odaadom magamat, az érintésemet a tisztátalan betegnek.” És ott van ebben a Máté féle erdőben, pontosan itt, a pogány asszony, a kánaáni asszony, aki úgy könyörög Jézusnak, hogy: „Én tudom, hogy nem érdemlem meg. Tudom, hogy én csak egy kutya vagyok, de hát a kutyák is részesednek a morzsából.” Azt mondja Jézus: „Egész Izraelben nem találtam akkora hitet, mint ebben az asszonyban.”

Vajon, ami a szívből kijön – ami lehet, hogy nagyon szép szavakba csomagolja mondanivalóját –, vajon nem az a világ bajainak az okozója?

Néhány nappal ezelőtt részt vettem egy olyan konferencián, amelyiken arról volt szó, hogy mit jelent a mostani, meg a holnapi, meg a holnaputáni Európa számára a menekültek áradata, az azzal kapcsolatos indulatok. És volt ott egy újságíró, aki hosszú évtizedek óta az Egyesült Nemzetek Szervezeténél dolgozik, és számomra egészen döbbenetes dolgokat mondott el. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének van egy menekültügyi főbiztosa, amelyik épp egyébként a napokban szólt Magyarországnak is – a népszavazással kapcsolatban –, nem éppen szép dolgokat. S elmondta, hogy 2014 őszén a menekültügyi főbiztos végigjárta Európa minden nagyhatalmát, minden fővárost. Bekopogtatott Brüsszelbe, Londonba, Párizsba, Berlinbe, Moszkvába, Rómába a következő üzenettel: „Baj van! És baj lesz! A menekülttáborokban élő emberek élelmézésére szánt pénz rettenetesen fogy. Nektek, akik megtehetitek, pénzt kell ebbe beletenni, hogy az a 61 millió – mondom 61 millió – ember, aki menekültként él ma a világban, túlélje!”

Biztos gyönyörű szavakba fogalmazták és csomagolták a válaszokat, de a lényeg az, hogy mindenhol üres kézzel engedték el. Aztán egy fél év múlva újra eljött és elmondta: „Nagyon nagy baj lesz! Mert már csak any-

nyira futja, hogy a fejadagot – amelyik amúgy sem jóllakásra való –, a napi ételmiszer fejadagot, 30%-kal csökkenteni kellett!” Ott a menekülttáborokban: Jordániában, meg a többi helyen.

Újra biztos szép szavakba belecsoomagolták, tisztán, és elküldték. Ilyen az, amikor valaki ügyel a kezek tisztaságára, de belül üres marad a szíve!

Azt mondja Jézus: *„Nem az tesz tisztátalanná, ami bemeleg, hanem, ami kijön.”*

A böjt annak az alkalma és annak az ideje, hogy amikor Isten hív, közeledjetez Hozzá a szívetekkel. *„Ne kozmetikázzatok! Ne a külsőtöket próbáljátok előttem rendbe tenni! Hanem hozzátok a szíveteket! A megfáradtat, a megkövültet, a bezárkózót. És nyissátok ki! Hogy a szegények jóllakjanak. Hogy a betegek meggyógyuljanak. Hogy az idegenek otthonra és bűnbocsánatra találjanak.”* A böjt ennek az ideje. Ennek a helye. Mert Jézus böjtben is, most is, ennél a megterített asztalnál is, a szívünket akarja megtisztítani. Nem kívülről, valami kis illatosító kendővel felfrissíteni, hanem átjárni.

Íme, az erdő, amelyben középen ott van a kereszt fája, és amelyiket körülültet Máté evangélista ezekkel az – Istentől plántált, Istentől ültetett – üzenetekkel, melyeket most nekünk akar elmondani, bennünket akar meghallgatni. És azt mondja: *„Jöjjetek énhozzám mindnyájan! Akik megfáradtatok, akik terheket hordoztok. És én nyugalmat adok Nektek.”* (Mt 11,28)

Adja Isten, hogy ezt a nyugalmat találjuk meg Őbenne. Találjuk meg a Vele való szent közösségben. És így akarjunk Átala megtisztítottak lenni. Az Ő tisztasága által. Amelyik magára vette a mi szennyes, elrontott, összevissza életünket, és azt mondta: *„Nem baj, hogy ilyen vagy! Csak gyere! Csak higgy! Csak bízd rám Magad!”*

Ámen.

Utóima:

Uram, vedd el a mi szívünknek bizalmatlanságát! Mindent kimagyarázni tudó akarását. Amelyik el akar bújni Előled, mert nem hiszi el, hogy így is jók vagyunk Neked. Pedig Te tisztátalan kezekbe odaadod a kenyeret. Hagyod, hogy tisztátalan kézzel megérintsünk, hogy meggyógyuljunk. Hagyod, hogy megérkezzünk Hozzád, nagy messzeségből és nagy mélységből. Tiszta szívet teremts bennünk, és az erős Lelket újítsd meg bennünk! Te, aki egyszülött Fiadat odaadtad érettünk, és feltámasztottad a

mi bűneinkért és megigazulásunkért. Akiről hisszük, hogy vele együtt mindent, mindent kész vagy és képes vagy nekünk ajándékozni.

Indítsd szívünket bizalomra, előtted való őszinte kitérkezésre, hogy így Rád találjunk, egymásra és önmagunkra, és így legyünk és maradjunk a Te néped, akik látjuk egymásban az Isten képére alkotott embert! Bármilyen furcsán, bármilyen idegenül hangozzék, vagy látsszék is az első pillantásunkra.

És add, hogy kérjük Tőled ezt a tisztítást, ezt a tisztulást! Hogy így tudjunk vallást tenni Rólad, akinél ott van ez a hatalom, és aki ezt megosztod velünk. Tisztíts meg bennünket minden bűntől, bajtól, nyomorúságtól, és fogadj el! Tekints ránk!

Tekints ennek a gyülekezetnek minden tagjára! Kicsinyeire, nagyjaira. Légy ott a betegekkel, a megfáradtakkal, a szomorú szívűekkel! Gondviselő, vigasztaló szeretetedbe ajánljuk azokat a testvéreinket, akik a friss gyász terhével a szívükben jöttek el Hozzád, hogy kérjék a Te közelségedet, gyógyító, megszelídítő hatalmadat. Légy ott mindazokkal, akik segítségül hívják a Te nevedet, közelben és távolban!

Légy ott a Te népoddal, az Anyaszentegyházzal! Légy ott a teremtett világ nyomorultjaival, üldözöttjeivel! Légy ott azokkal, akik szívében sokszor szorosság van, mert nem akarják felismerni, nem akarják meglátni, hogy milyen felelősséget hordoznak!

Áldd meg a mi népünket! Áldd meg a teremtett népek világát, hogy zenghessük és magasztalhassuk a Krisztus tisztaságát, amelyik nem félelemre épült, és nem félelemre épít, hanem a kitérülő szeretetre. Rábízzuk magunkat, szeretteinket, minden dolgunkat. Jelenünket, jövőnket. Mert tudjuk, Tenálad van jó kezekben. És Tenálad van a jó szívben. Krisztusért, a mi megváltó Urunkért.

Ámen.

